

Å kunne skrive

1. trinn

Eleven
etter
1. trinn:

- snakker om forskjeller og likheter i tekster
- snakker om hvorfor vi skriver og hvem vi skriver til
- forteller om hvordan det er å skrive
- skriver alene og sammen med andre
- leker med ord og enkle setninger (skjerm og papir)
- lager illustrasjoner som passer til teksten/skrive enkel tekst med tegning til (ord/setninger)
- bruker ordbanken på tavla som hjelp

Læreren
på 1. trinn:

EKSEMPELSTEKST
SKRIVERAMME
ORDBANK
SETNINGSSTARTER

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- gir fortløpende ros og tilbakemeldinger
- modellerer bruk av skrivestrategier i alle skrivefasene

Tekster etter 1. trinn:

Formål og
mottaker

- har en overskrift som passer til teksten
- er skrevet til kjente mottakere
- beskriver noe eller forteller om noe

Innhold

- holder seg til et tema
- handler om egne opplevelser eller temaer fra fagene

Form og
språk

- har flere ord eller enkle setninger
- er skrevet med blyant eller på PC/nettbrett
- har tegning eller annen illustrasjon

Ord og
begreper

- inneholder analysebegrepene i beskrivelser
- inneholder aldersadekvate fagord

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- lese og undersøke eksempeltekster
- snakke om formål og mottaker
- idemyldring
- tankekart
- begrepsarbeid
- lage kriterier og ordbank sammen

Felleskriving

- ta i bruk skrivestrategier (skriverammer og setningsstartere)
- skrive felles tekst på tavla sammen

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- skrive individuelt eller i par, for hånd eller på nettbrett
- lærer leser opp og viser frem gode eksempler underveis
- lærer veileder, modellerer og støtter underveis i skrivingen (f.eks lærer som skretær)

Respons og revisjon

- bruker kriteriene til å snakke om teksten
- gjør teksten bedre, f.eks. to stjerner og ett ønske

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- framføring
- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

2. trinn

Eleven etter 2. trinn:

- forteller hvorfor de skriver og hvem de skriver til
- bruker enkle setningsstartere
- skriver alene og sammen med andre
- bruker enkle eksempeltekster som mønster
- snakker om egen og andres tekst
- lager illustrasjoner som passer til teksten
- gjør enkle endringer etter respons
- leker med ulike teksttyper og sjangre

Læreren på 2. trinn:

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- gir fortløpende ros og tilbakemeldinger
- modellerer bruk av skrivestrategier i alle skrivefasene

Tekster etter 2. trinn:

Formål og mottaker

- har en overskrift som forteller om teksten
- er skrevet til kjente mottakere
- beskriver noe eller forteller om noe

Innhold

- holder seg til et tema
- handler om temaer fra fagene, egne opplevelser eller fantasiverdener

Form og språk

- er skrevet med blyant eller på læringsbrett
- har en innledning, hoveddel og avslutning
- er skrevet med hele setninger

Ord og begreper

- inneholder analysebegrepene i beskrivelser
- inneholder aldersadekvate fagord

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- lese og undersøke eksempeltekster
- snakke om formål og mottaker
- idemyldring
- tankekart
- begrepsarbeid
- lage kriterier og ordbank sammen

Felleskriving

- ta i bruk skrivestrategier som enkle skriverammer og setningsstartere
- skrive felles tekst på tavla sammen

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- skrive individuelt eller i par, for hånd eller på nettbrett
- lærer leser opp og viser frem gode eksempler underveis
- lærer veileder, modellerer og støtter underveis i skrivingen

Respons og revisjon

- bruker kriteriene til å snakke om teksten
- gjør teksten bedre, f.eks. to stjerner og ett ønske

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- framføring
- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

3. trinn

Eleven etter 3. trinn:

- snakker om hva som kjennetegner tekster i hvert fag og om ulikheter i sjangere
- forteller om formålet og skrivingen og teksten
- skriver alene og sammen med andre
- henter ideer fra eksempeltekster
- planlegger teksten sin
- bruker enkle notater og kilder som utgangspunkt
- bruker ord fra idemyldring og setningsstartere
- gjør enkle endringer etter respons
- samtaler om egen og andres tekst

Læreren på 3. trinn:

EKSEMPELSTEKST
SKRIVERAMME
ORDBANK
SETNINGSSTARTER

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- gir fortløpende ros og tilbakemeldinger
- modellerer bruk av skrivestrategier i alle skrivefasene

Tekster etter 3. trinn:

Formål og mottaker

- har en overskrift som forteller noe om teksten
- er skrevet til kjente mottakere

Innhold

- har et relevant innhold
- handler om egne opplevelser, forestillinger, meninger eller temaer fra fagene

Form og språk

- har en tematisk sammenheng
- har innledning, hoveddel og avslutning
- er skrevet med hele setninger
- leker med forskjellige måter å starte setninger på

Ord og begreper

- inneholder analysebegrepene i beskrivelser
- inneholder aldersadekvate fagord

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- lese og undersøke eksempeltekster
- snakke om formål og mottaker
- idemyldring
- tankekart
- begrepsarbeid
- lage kriterier og ordbank sammen

Felleskriving

- ta i bruk skrivestrategier (f.eks skriverammer, setningsstartere)
- skrive tekst i fellesskap, gruppe eller par

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- skrive individuelt eller i par, for hånd eller på nettbrett
- lærer leser opp og viser frem gode eksempler underveis
- lærer veileder, modellerer og støtter underveis i skrivingen

Respons og revisjon

- bruker kriteriene til å snakke om teksten
- gjør teksten bedre, f.eks. to stjerner og ett ønske
- først fokus på innhold og språk, deretter på tegnsetting og rettskriving

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- framføring
- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
 - publisere på nett
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

4. trinn

Eleven etter 4. trinn:

- setter ord på hva som kjennetegner tekster i hvert fag
- forteller om formålet med skrivingen og teksten
- henter ideer fra eksempeltekster
- planlegger teksten
- bruker enkle notater og kilder som utgangspunkt
- bruker ord fra idemyldring og setningsstartere
- eksperimenterer med ulike skriveroller
- skriver alene og sammen med andre
- gjør endringer etter respons
- snakker om og beskriver egen og andres tekst

Læreren på 4. trinn:

EKSEMPELSTEKST
SKRIVERAMME
ORDBANK
SETNINGSTARTER

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- gir fortløpende ros og tilbakemeldinger
- modellerer bruk av skrivestrategier i alle skrivefasene

Tekster etter 4. trinn:

Formål og mottaker

- har en overskrift som forteller om teksten
- er skrevet til kjente mottakere

Innhold

- handler om egne opplevelser, meninger, erfaringer, forestillinger eller fagkunnskaper
- forklarer eller forteller mer om noe av innholdet

Form og språk

- har tematisk sammenheng
- binder sammen setninger med bindeord
- har en sjanger som passer til faget
- har noe variasjon i begynnelsen av setningene

Ord og begreper

- inneholder analysebegrepene i beskrivelser
- inneholder aldersadekvate fagord

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- lese og undersøke eksempeltekster
- snakke om formål og mottaker
- idemyldring
- tankekart
- begrepsarbeid
- lage kriterier og ordbank sammen

Felleskriving

- ta i bruk skrivestrategier (f.eks skriverammer, setningsstartere)
- skrive tekst i fellesskap, i grupper eller par

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- skrive individuelt eller i par, for hånd eller på nettbrett
- lærer leser opp og viser frem gode eksempler underveis
- lærer veileder, modellerer og støtter underveis i skrivingen

Respons og revisjon

- bruker kriteriene til å snakke om teksten
- gjør teksten bedre, f.eks. to stjerner og ett ønske
- først fokus på innhold og språk, deretter på tegnsetting og rettskriving

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- framføring
- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
 - publisere på nett
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

5. trinn

Eleven etter 5. trinn:

- stiller spørsmål for å forstå skriveoppgaven
- forteller om mottaker og formålet med skrivingen
- planlegger tekstens innhold og form
- bruker notater og kilder, og oppgir kildene
- skriver alene og sammen med andre
- gir respons på andres tekster og reviderer egen tekst etter respons
- kjenner til og kan bruke noen digitale verktøy for å skrive og revidere tekst.

Læreren på 5. trinn:

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- lærer elevene å skrive på fagets premisser, og lar elevene skrive for å lære
- modellerer og veileder elevene gjennom hele skriveprosessen
- legger opp til planlegging av tekst, vurderer utkast sammen med elevene, og gir dem mulighet til å revidere og forbedre underveis

Tekster etter 5. trinn:

Formål og mottaker

- har et språk og en form som er tilpasset mottaker
- viser en skriverolle (Hvem er det som skriver?)
- forteller, beskriver, systematiserer eller argumenterer

Innhold

- kan inneholde flere elementer, som: tekst, bilder, kart, tabeller o.l.
- handler om fantasiverdener, elevens erfaringer eller fagkunnskap
- har et relevant innhold
- går nærmere inn på noe av innholdet

Form og språk

- er skrevet i en sjanger som passer til formålet
- er ordnet i tematiske avsnitt som er markert
- bygger ut noen stninger
- har noe variasjon i setningsoppbygging og bindeord
- eksperimenterer med ulike uttryksmåter

Ord og begreper

- inneholder et variert ordforråd
- inneholder formuleringer og begreper som er relevant for tema og fag
- inneholder analysebegrepene i beskrivelser.

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- snakke om formål og mottaker
- aktivere forkusnap
- innhente kilder og ta notater
- idemyldring
- begrepsarbeid
- lage kriterier med bakgrunn i formålet
- Lage ordbank sammen

Felleskriving

- skrive tekst eller deler av tekst i fellesskap, par eller grupper
- modellere bruk av aktuelle skrivestrategier og skriverammer
- snakke om kvaliteter ved fellesteksten

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- arbeider individet, eller i par, med å planlegge tekst, skrive utkast, ferdigstille tekst
- samtaler om teksten underveis, i grupper eller i par
- tilbyr og modellerer bruk av relevante skriverammer ved behov

Respons og revisjon

- forvente bruk av metaspråk om tekst
- snakke om teksten på bakgrunn av kriteriene og ulike vurderingsområder
- egenvurdering og delerunder
- respons fra lærer og/eller medelever
- ferdigstille teksten

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
- framføring/presentasjon
- bruke til videre arbeid i faget
- samle i elevmappe og eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

6. trinn

Eleven etter 6. trinn:

- stiller spørsmål for å forstå skriveoppgaven
- forteller om mottaker og formålet med skrivingen
- planlegger tekstens innhold og form
- bruker notater og kilder, og oppgir kildene
- skriver alene og sammen med andre
- gir respons på andres tekster og reviderer egen tekst etter respons
- leter etter forbedringspunkter i teksten sin
- kjenner til og kan bruke noen digitale verktøy for å skrive og revidere tekst.

Læreren på 6. trinn:

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- lærer elevene å skrive på fagets premisser, og lar elevene skrive for å lære
- modellerer og veileder elevene gjennom hele skriveprosessen
- legger opp til planlegging av tekst, vurderer utkast sammen med elevene, og gir dem mulighet til å revidere og forbedre underveis

Tekster etter 6. trinn:

Formål og mottaker

- har et språk og en form som er tilpasset mottaker
- viser en skriverolle (Hvem er det som skriver?)
- ordvalg og teksttype passer til formålet og faget
- forteller, beskriver, systematiserer eller argumenterer

Innhold

- kan inneholde flere elementer, som: tekst, bilder, kart, tabeller o.l.
- handler om fantasiverdener, elevens erfaringer eller fagkunnskap
- inneholder noen beskrivelser eller begrunnelser
- viser til kilder

Form og språk

- er skrevet i en sjanger som passer til formålet
- er ordnet i tematiske avsnitt som er markert
- bygger ut noen stninger
- har noe variasjon i språk og språklige virkemidler
- eksperimenterer med ulike uttryksmåter

Ord og begreper

- inneholder et variert ordforråd
- inneholder formuleringer og begreper som er relevant for tema og fag
- inneholder analysebegrepene i beskrivelser.

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- snakke om formål og mottaker
- aktivere forkusnap
- innhente kilder og ta notater
- idemyldring
- begrepsarbeid
- lage kriterier med bakgrunn i formålet
- Lage ordbank sammen

Felleskriving

- skrive tekst eller deler av tekst i fellesskap, par eller grupper
- modellere bruk av aktuelle skrivestrategier og skriverammer
- snakke om kvaliteter ved fellesteksten

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- arbeider individuelt, eller i par, med å planlegge tekst, skrive utkast, ferdigstille tekst
- samtaler om teksten underveis, i grupper eller i par
- tilbyr og modellerer bruk av relevante skriverammer ved behov

Respons og revisjon

- forvente bruk av metaspråk om tekst
- snakke om teksten på bakgrunn av kriteriene og ulike vurderingsområder
- egenvurdering og delerunder
- respons fra lærer og/eller medelever
- ferdigstille teksten

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
- framføring/presentasjon
- bruke til videre arbeid i faget
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.

Å kunne skrive

7. trinn

Eleven etter 7. trinn:

- forteller om formålet med skrivingen og teksten
- stiller spørsmål for å forstå oppgaven
- planlegger tekstens innhold og form
- bruker notater og kilder, og oppgir kildene
- skriver alene og sammen med andre
- gir respons på andres tekster og reviderer egen tekst etter respons
- vurderer egen og andres tekster med utgangspunkt i kriteriene
- leter etter forbedringspunkter i teksten sin
- kjenner til og kan bruke noen digitale verktøy for å skrive og revidere tekst.

Læreren på 7. trinn:

- planlegger skriving etter felles opplevelser og erfaringer, inne og ute
- lar elevene oppleve mestring i skrivesituasjonen
- etterstreber skriveglede
- skaper autentiske skrivesituasjoner
- lærer elevene å skrive på fagets premisser, og lar elevene skrive for å lære
- modellerer og veileder elevene gjennom hele skriveprosessen
- legger opp til planlegging av tekst, vurderer utkast sammen med elevene, og gir dem mulighet til å revidere og forbedre underveis

Tekster etter 7. trinn:

- Formål og mottaker**
- har et språk og en form som er tilpasset mottaker
 - viser en skriverolle (Hvem er det som skriver?)
 - ordvalg og teksttype passer til formålet og faget
 - forteller, beskriver, systematiserer eller argumenterer
- Innhold**
- kan inneholde flere elementer, som: tekst, bilder, kart, tabeller o.l.
 - handler om fantasiverdener, elevens erfaringer eller fagkunnskap
 - beskriver og begrunner der det er nødvendig
 - utdyper innholdet i passende grad
 - viser til kilder
- Form og språk**
- er skrevet i en sjanger som passer til formålet
 - er ordnet i tematiske avsnitt som er markert
 - bygger ut noen stninger
 - har noe variasjon i språk og språklige virkemidler
 - eksperimenterer med ulike uttryksmåter og språklig stil
- Ord og begreper**
- bruker passende begreper og formuleringer
 - forklarer noen viktige fagbegreper i fagtekster
 - inneholder analysebegrepene i beskrivelser

FØR SKRIVING

Tema og teksttype

- snakke om formål og mottaker
- aktivere forkusnap
- innhente kilder og ta notater
- idemyldring
- begrepsarbeid
- lage kriterier med bakgrunn i formålet
- Lage ordbank sammen

Felleskriving

- skrive tekst eller deler av tekst i fellesskap, par eller grupper
- modellere bruk av aktuelle skrivestrategier og skriverammer
- snakke om kvaliteter ved fellesteksten

UNDER SKRIVING

Eleven skriver

- arbeider individet, eller i par, med å planlegge tekst, skrive utkast, ferdigstille tekst
- samtaler om teksten underveis, i grupper eller i par
- tilbyr og modellerer bruk av relevante skriverammer ved behov

Respons og revisjon

- forvente bruk av metaspråk om tekst
- snakke om teksten på bakgrunn av kriteriene og ulike vurderingsområder
- egenvurdering og delerunder
- respons fra lærer og/eller medelever
- ferdigstille teksten

ETTER SKRIVING

Sette teksten i "bevegelse"

- snakke om skriveprosessen
- autentisk bruk av teksten, som f.eks.:
 - sende
 - lese for andre
 - følge instruksjonen
 - bruke videre i faget
- framføring/presentasjon
- bruke til videre arbeid i faget
- samle i elevmappe og/eller henge opp på vegg e.l.
- publisere på nett